

efter den første måned efter folingen, skal boksen opfylde kravene til gruppeopstaldning.

6.1.7. Det har været arbejdsgruppens opfattelse, at højden - uanset opstaldningsform - alle steder skal være således, at hesten kan stå i sin naturlige stilling og ikke kan komme til skade. Landscentret, Byggeri og Teknik, har oplyst, at standarden for loftshøjden i ca. 25 år har været på 2,40 m, og at den i de senere år er øget til 2,60 m.

Sammensætningen af heste i en bygning kan være meget varierende for så vidt angår hestens stangmål. Det har været arbejdsgruppens opfattelse, at det har stor betydning for hestens velfærd, at hesten ikke opstaldes i en stald med for lav loftshøjde, og på denne baggrund har arbejdsgruppen fundet, at det skal være et krav ved nybyggeri og væsentlige ombygninger, at loftshøjden skal være mindst 2,60 m i frihøjde over eventuel strøelse. Dette krav skal på sigt ligeledes gælde for eksisterende stalde, hvor loftshøjden indtil da skal være mindst (1,3 x hestens stangmål) over eventuel strøelse, dog skal loftshøjden være minimum 2,40 m uden eventuel strøelse.

6.1.8. Arbejdsgruppen har fundet, at der skal gælde et grundlæggende krav om, at stalden, herunder gange, bokse, inventar og udstyr, skal udformes i solide materialer og indrettes således, at risiko for skader på hesten så vidt muligt undgås.

For så vidt angår *gulvet i stalden* har arbejdsgruppen fundet, at der skal stilles krav om, at gulvet er plant og ikke glat. Gulvet skal danne en hård, jævn og stabil overflade. Derudover må *gulvet i enkeltbokse, ved opstaldning i spiltov for så vidt angår overgangsperioden* eller på *liggeområdet ved gruppeopstaldning* ikke have niveauforskelle med ujævne overgange eller på anden måde være konstrueret således, at der er risiko for, at heste, der bevæger sig, står eller ligger ned, generes eller kommer til skade.

Arbejdsgruppen har fundet, at der endvidere skal stilles krav om, at hesten skal have adgang til et *ørt og bekvemt leje*. Undersøgelser viser således, at det er vigtigt, at hesten ikke ligger direkte på eksempelvis betongulv, da det forårsager tryk og liggesår.

Det skal endvidere være muligt at *adskille* en syg hest fra andre heste (kun relevant ved gruppeopstaldning/løsdrift).

Der har efter arbejdsgruppens opfattelse også skullet gælde krav om, at drikkeanordninger, vandledninger og el-installationer og andre *tekniske installationer* skal være monteret således, at hesten ikke kan komme til skade. Tekniske indretninger, som bruges i stalden, skal endvidere efterses en gang dagligt. Ved fejl på tekniske indretninger skal funktioner, som ved-

rører hestens velfærd og hygiejniske forhold, kunne varetages ved alternative løsninger inden for rimelig tid. Har stalden mekanisk ventilation, skal der findes alternative løsninger, som sikrer luftskifte i tilfælde af strømbrud. Arbejdsgruppen har derimod ikke fundet, at der skal stilles krav om alarmanlæg.

Efter arbejdsgruppens opfattelse har *udstyr til fodring og vanding* desuden skullet være udformet, fremstillet, installeret og vedligeholdt på en sådan måde, at der er mindst mulig risiko for, at hesten skader sig selv, for forurening af foder og vand samt for skadelige virkninger af en eventuel indbyrdes rivalisering mellem hestene. I bokse til flere heste samt i løsdriftstalder skal der således være en ædeplads til hver hest med mulighed for opbinding under fodring, således at hesten ikke kan nå nabokrybben, men frit indtage foder fra egen krybbe.

Arbejdsgruppen har desuden fundet, at der skal gælde krav om, at det sikres, at *luftcirkulation*, støvindhold, temperatur og relativ luftfugtighed holdes på et niveau, som ikke er skadeligt for hesten (som eksempelvis for at hindre luftvejslidelser). Derudover skal alle stalssystemer have ventilation, som sikrer tilstrækkelig luftskifte. Idet hesten er et termotolerant dyr, har arbejdsgruppen i øvrigt ikke fundet, at der knytter sig særlige problemer ved, at staldtemperaturen varierer med udendørstemperaturen.

Et større staldrumfang i et lukket staldanlæg vil være lettere at ventilere, og arbejdsgruppen har på den baggrund fundet, at *staldrumfanget* pr. hest som minimum skal være 30 m³.

Arbejdsgruppen har fundet, at der skal være tilstrækkeligt naturligt lys i stalden til at opfylde hestens adfærdsmæssige og fysiologiske behov, og at perioden med naturligt lys skal følge den naturlige døgnrytme. Ved nybyggeri og væsentlige ombygninger samt på sigt ved eksisterende stalde skal naturlige lyskilders areal svare til mindst 7 pct. af gulvarealet.

Der skal derudover gælde et krav om, at *lyskilder* skal placeres, så de ikke er til ulempe for hesten, og således at de ikke kan medføre skade på hesten. Endelig skal der være lys af tilstrækkelig styrke til rådighed, så hesten på ethvert tidspunkt kan tilses nøje.

Arbejdsgruppen har ikke fundet undersøgelser om *støjniveauet* i stalden i forhold til hestens velfærd. Arbejdsgruppen har fundet, at der skal gælde et krav om, at inventar, herunder låger, mekanisk udstyr mv. skal være konstrueret og installeret med henblik på at opnå et så lavt støjniveau som muligt.

Der henvises til kapitel IV, afsnit 3 i arbejdsgruppens rapport.